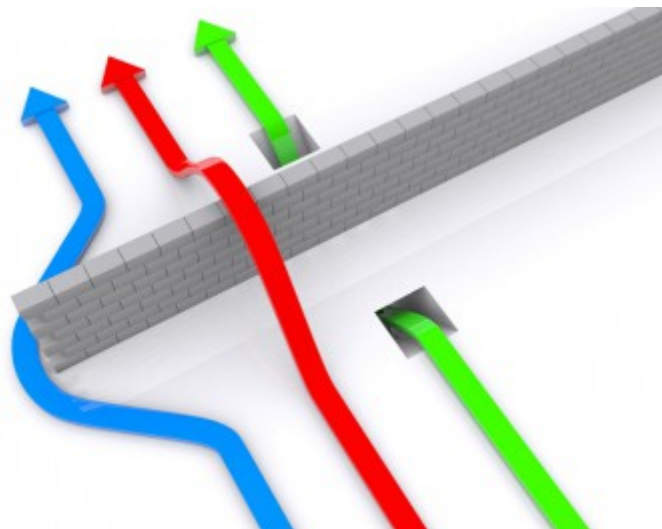

DETECCIÓ D'ALUMNES AMB ALTES CAPACITATS

PROJECTE 2016-2017

Protocol d'avaluació diagnòstica

Aquest protocol consta de 2 fases clarament diferenciades i independents, i de 2 reunions de coordinació claus per a una detecció de qualitat:

- La primera, és una fase de cribatge que necessàriament s'ha de fer a nivell escolar, bé per part de l'escola o bé per part d'un professional del nostre centre.
- La segona, és una fase d'avaluació individual de l'alumne

Fase I: Cribatge a nivell escolar

Recomanem passar a tots els alumnes de classe una bateria d'aptituds diferencials i generals, preferiblement a: P5, 2n, 4t i 6è de primària, i a 2n i 4t d'ESO. Bé per part d'un professional del nostre centre o bé per part del professional que cada centre tingui assignat.

Si el cribatge el realitza un professional del nostre centre, un cop obtinguts els resultats, es faria una **primera reunió** amb els tutors, coordinadors de cicle i psicopedagogs. En aquesta reunió s'acordaria els 3-5 alumnes per aula que serien examinats individualment en funció dels resultats obtinguts en el cribatge i de les observacions fetes pels docents a l'aula en quant a:

L'ús del llenguatge, la qualitat de les preguntes, la forma de comunicar i transmetre les seves idees, l'habilitat per a dissenyar estratègies, la utilització innovadora de materials comuns, l'amplitud i profunditat dels seus coneixements, tendència a col·leccionar, o tenir moltes aficions, la persistència i constància per a acabar les feines, la predisposició a tasques intel·lectuals, la tendència a ser molt crític i exacte amb sí mateix, la preferència a buscar activitats molt complicades, noves i poc corrents.

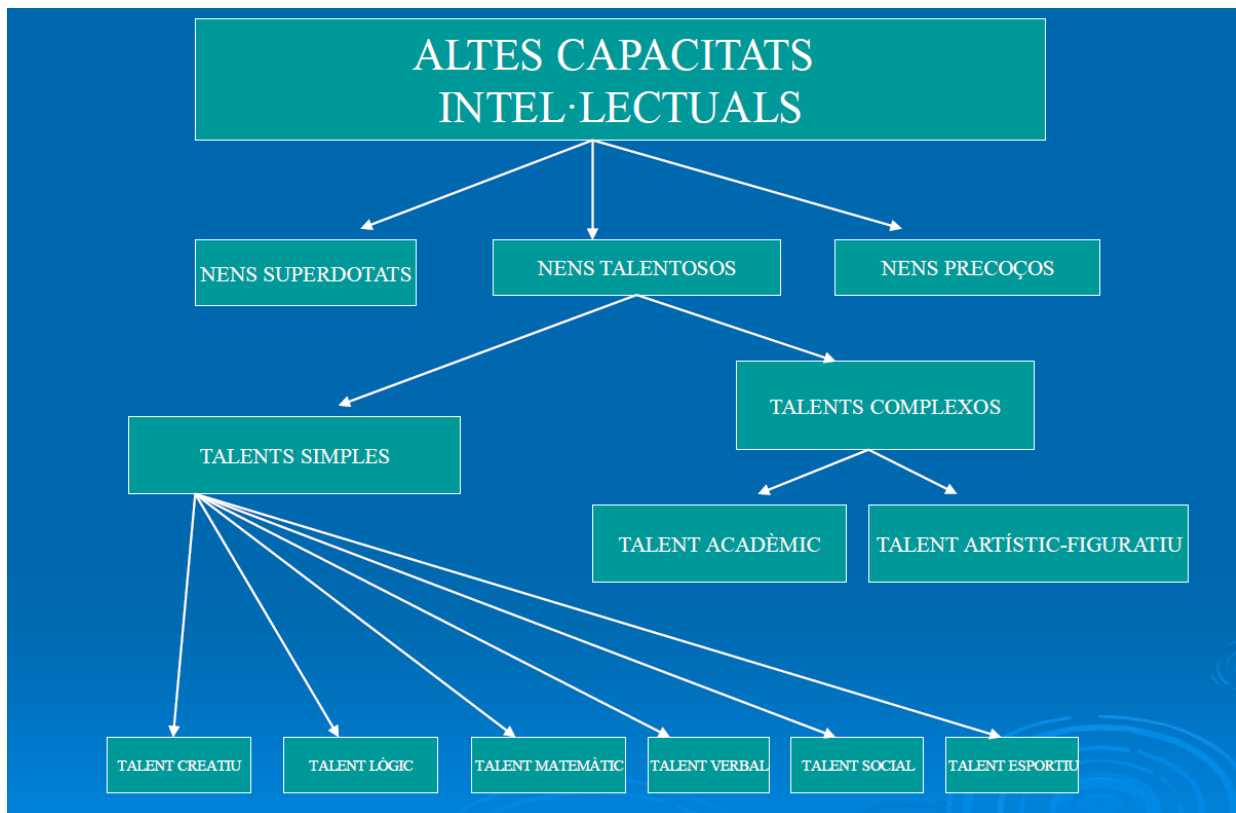
Si el cribatge a nivell escolar ja el realitzen els propis professionals de cada centre, es passaria directament a la fase de diagnòstic individual.

Fase II: Diagnòstic individual

Els professionals del nostre centre faran una avaluació diagnòstica individual. L'avaluació diagnòstica individual consisteix en:

1. Entrevista clínica als pares d'aquests alumnes.
2. Test d'Intel·ligència individual.
3. Prova de creativitat als alumnes de primària i secundària.
4. Qüestionari d'intel·ligències Múltiples (a partir de 10 anys).
5. Test de personalitat.

Un cop obtinguts els resultats de la segona fase serà necessària una **segona reunió** amb els psicopedagogs de l'escola per a la correcta interpretació de les dades segons la següent classificació:

Els alumnes **superdotats**, que necessiten bàsicament una intervenció basada en l'adaptació curricular de temes transversals i activitats que permetin un treball autònom. També els funcionen molt bé les acceleracions combinades amb adaptacions curriculars.

Els alumnes amb **talent acadèmic**, que requereixen una ampliació curricular i/o acceleració. Mostren també molt bona capacitat en el treball autònom.

Els alumnes amb **talent artístic**, que necessiten una intervenció per millorar la seva motivació escolar. Caldrà vincular els continguts a elements de tipus artístic. Lleugers ajustos curriculars poden ser suficients.

Els alumnes amb **talent creatiu**, que necessiten recursos alternatius per potenciar i optimitzar la seva creativitat (no confondre'ls amb nens amb dificultats d'atenció). Els beneficia el treball en grup, així com el seu talent pot beneficiar al grup. Les seves respostes poden ser molt divergents.

Els alumnes amb **talent lògic**, els quals necessiten un intervenció prioritària sobre la socialització perquè puguin valorar les persones més enllà del raonament, intentant flexibilitzar també els seus patrons de conducta. Caldrà incloure activitats complementàries per consolidar els continguts i mantenir la motivació adequada.

Els alumnes amb **talent matemàtic**, que necessiten ampliar activitats de tipus quantitatiu i reforçar i motivar l'àrea verbal, social i emocional.

Els alumnes amb **talent verbal**, que necessiten complementar la seva representació verbal amb altres formes de codificació. Sovint poden semblar més intel·ligents del que són i generar expectatives i exigències no adequades.

Els alumnes amb **talent social**, que tenen amplis recursos per prendre decisions de tipus social i comunicatiu. Són bons conductors d'activitats grupals i mediadors. Una millora de la seva socialització fa millorar la seva motivació vers els aprenentatges.

I els alumnes **precoços**, els quals tenen millors recursos intel·lectuals durant el seu procés maduratiu però les seves capacitats són les mateixes que la dels seus companys quan el procés maduratiu finalitza. S'ha de vigilar molt en fer acceleracions i en no generar expectatives d'altres capacitats. És adequat que facin activitats alternatives sense avançar objectius d'altres cursos. S'ha de tenir molt en compte que els seus recursos emocionals i socials pertanyen a la seva edat cronològica.

	Creatividad	Razonamiento lógico	Gestión perceptual	Gestión de memoria	Razonamiento verbal	Razonamiento matemático	Aptitud espacial
Superdotado	75	75	75	75	75	75	75
Talento académico		80		80	80		
Talento artístico	80		80				80
Talent matemático						95	
Talento verbal					95		
Talento lógico		95					
Talento creativo	95						

Tabla 1. Configuraciones que pueden esperarse en los alumnos superdotados y en los talentos más habituales. Los valores indican el percentil mínimo para cada aptitud. Las casillas en blanco corresponden a factores no definitorios; por tanto, pueden presentar cualquier valor.
De: Castelló y Martínez, 1998.

Informe diagnòstic

El retorn de l'exploració és farà a través d'informe escrit als pares i als psicopedagogs. Sota demanda dels pares es pot complementar el retorn de l'informe amb una entrevista conjunta a 3 bandes: pares, psicopedagog i avaluador.

Per què identificar-los:

Per oferir-los les oportunitats educatives, socials i emocionals que requereixen pel seu desenvolupament integral. Poden sentir-se diferents i no saber per què, tenir por a no ser compresos o ser refusats pels altres, rendeixen per sota de les seves possibilitats, alguns arriben al fracàs escolar, d'altres al perfeccionisme i/o depressió.

Les dificultats més evidents poden sorgir al voltant dels 8-9 anys i/o els 11 anys (manca d'interès, mala conducta, baixa autoestima, actitud negativa vers l'escola...)

L'any 2000, el Ministerio de Educación y Ciencia reconeixia que a Espanya hi havia 300.000 nens i nenes superdotats, que només el 0,6% estaven identificats (al voltant de 2000). I que el 70% d'aquests presentaven baix rendiment escolar i entre el 35 i el 50% presentaven fracàs escolar.

Principals models d'identificació:

«un concepte tan complex com el d'intel·ligència no pot acotar-se en una única definició sense caure en una simplificació excessiva» (Detterman, 1982).

El **Model Sternberg** defineix la superdotació amb la teoria triàrica de la intel·ligència. Formada per la intel·ligència individual, la experimental i la contextual.

El **Model Renzulli** defineix superdotació a través de la teoria de les 3 anelles. On conflueixen unes habilitats superiors, un alt nivell creatiu i un important compromís amb la feina.

Gardner al 1983, parla però del **Model d'Intel·ligències Múltiples**, matisant que qui en posseeix una pot tenir o no la resta en el mateix grau.

- **Intel·ligència Lingüística o verbal:** és la capacitat d'utilitzar les paraules de manera efectiva en format oral o escrit. Habilitat en el domini dels idiomes, en el domini de la sintaxis, la fonètica, la semàntica i l'ús pragmàtic del llenguatge.

Un alt nivell d'aquesta intel·ligència es veu en escriptors, poetes, periodistes i oradors.

- **Intel·ligència Lògic-matemàtica:** és la capacitat d'utilitzar els números i raonar efectivament. Inclou la sensibilitat als esquemes i relacions lògiques, el raonament inductiu i deductiu.

Un alt nivell d'aquesta intel·ligència es veu en científics, matemàtics, enginyers i analistes.

Els nens que han desenvolupat aquesta intel·ligència analitzen fàcilment els problemes i mostren entusiasme davant els càlculs numèrics, estadístics i els pressupostos

- **Intel·ligència Espacial:** és la capacitat de pensar en 3 dimensions. Permet percebre imatges internes i externes, recrear-les, transformar-les o modificar-les, recórrer l'espai o fer que els objectes el recorrin i produir o modificar informació gràfica.

Un alt nivell d'aquesta intel·ligència es veu en pilots, mariners, escultors, pintors i arquitectes.

Es troba en nens que estudien millor amb gràfics, esquemes o quadres. Els agrada fer mapes conceptuals i mentals. Entenen molt bé els plànols i els croquis.

- **Intel·ligència Musical:** és la capacitat de percebre, discriminar, transformar i expressar formes musicals. Inclou la sensibilitat al ritme, al to i al timbre.

Està present en compositors, directors d'orquestra, crítics musicals, músics i oients sensibles.

Els nens que la posseeixen es senten atrets pels sons de la naturalesa i per tot tipus de melodies. Frueixen seguint el compàs amb el peu, colpejant o fent anar un objecte rítmicament.

- **Intel·ligència Corporal-cinestèsica:** és la capacitat per utilitzar tot el cos en l'expressió d'idees i sentiments, i la facilitat per utilitzar les mans per transformar elements. Inclou habilitats de coordinació, destresa, equilibri, flexibilitat, força i velocitat, així com la capacitat cinestèsica i la percepció de mesures i volums.

Es manifesta en atletes, ballarins, cirurgians i artesans, entre d'altres.

Aquesta intel·ligència s'aprecia en nens que destaquen en activitats esportives, dansa, expressió corporal i/o en treballs de construcció utilitzant diferents materials concrets. També en aquells que són hàbils en l'execució d'instruments.

- **Intel·ligència Naturalista:** és la capacitat de distingir, classificar i utilitzar elements del medi ambient, objectes, animals o plantes. Tant de l'ambient urbà com suburbà o rural. Inclou les habilitats d'observació, experimentació, reflexió i qüestionament de l'entorn.

La posseeixen en alt nivell la gent del camp, els botànics, caçadors, ecologistes i paisatgistes, entre d'altres.

En dóna en els nens que estimen els animals, les plantes; que reconeixen i els agrada investigar característiques del món natural i del món fet per l'home.

- **Intel·ligència Intrapersonal:** és el conjunt de capacitats que ens permet formar un model precís i verídic de nosaltres mateixos, així com desenvolupar aquest model per desenvolupar-nos de manera eficient en la vida. Inclou la autodisciplina, la autocompassió i l'autoestima.

Es troba molt desenvolupada en teòlegs, filòsofs i psicòlegs.

L'evidencien els nens que són reflexius, de raonament encertat i solen ser consellers dels seus iguals.

- Intel·ligència Interpersonal: és la capacitat d'entendre als altres i interactuar eficaçment amb ells. Inclou la sensibilitat a les expressions facials, a la veu, als gests i a les postures, i l'habilitat per respondre .

Es troba present en actors, polítics, bons venedors i docents exitosos, entre d'altres.

La tenen els nens que frueixen treballant en grup, que són convincents en les seves negociacions amb els iguals, més grans que ells, i que entenen al company.

Inteligencias Múltiples

área	destaca en	le gusta	aprende mejor
Lingüístico-verbal	Lectura, escritura, narración de historias, memorización de fechas, piensa en palabras	Leer, escribir, contar cuentos, hablar, memorizar, hacer puzzles	Leyendo, escuchando y viendo palabras, hablando, escribiendo, discutiendo y debatiendo
Lógica - matemática	Matemáticas, razonamiento, lógica, resolución de problemas, pautas.	Resolver problemas, cuestionar, trabajar con números, experimentar	Usando pautas y relaciones, clasificando, trabajando con lo abstracto
Espacial	Lectura de mapas, gráficos, dibujando, laberintos, puzzles, imaginando cosas, visualizando	Diseñar, dibujar, construir, crear, soñar despierto, mirar dibujos	Trabajando con dibujos y colores, visualizando, usando su ojo mental, dibujando
Corporal - Kinestésica	Atletismo, danza, arte dramático, trabajos manuales, utilización de herramientas	Moverse, tocar y hablar, lenguaje corporal	Tocando, moviéndose, procesando información a través de sensaciones corporales.
Musical	Cantar, reconocer sonidos, recordar melodías, ritmos	Cantar, tararear, tocar un instrumento, escuchar música	Ritmo, melodía, cantar, escuchando música y melodías
Interpersonal	Entendiendo a la gente, liderando, organizando, comunicando, resolviendo conflictos, vendiendo	Tener amigos, hablar con la gente, juntarse con gente	Compartiendo, comparando, relacionando, entrevistando, cooperando
Intrapersonal	Entendiéndose a sí mismo, reconociendo sus puntos fuertes y sus debilidades, estableciendo objetivos	Trabajar solo, reflexionar, seguir sus intereses	Trabajando solo, haciendo proyectos a su propio ritmo, teniendo espacio, reflexionando.

Naturalista	Entendiendo la naturaleza, haciendo distinciones, identificando la flora y la fauna	Participar en la naturaleza, hacer distinciones.	Trabajar en el medio natural, explorar los seres vivos, aprender acerca de plantas y temas relacionados con la naturaleza
--------------------	---	--	---

Cuadro traducido por Nuria de Salvador de *Developing Students' Multiple Intelligences*.
NICHOLSON-NELSON, K. (New York: Scholastic Professional Books 1998).

Per a qualsevol qüestió no dubteu en posar-vos en contacte amb:

Sílvia Noguera silvia.noguera@institutnexus.com